

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทำรายงานวิจัยครั้งนี้เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2556-2557 คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
3. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565)
4. การติดตามและประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา
5. สถานการณ์การว่างงาน และความต้องการแรงงาน
6. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีงานทำและการว่างงาน
7. การอุดมศึกษากับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทย
8. บัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21
9. คุณสมบัติของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ
10. แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับความหมายของคุณภาพชีวิต
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเดิมคือ โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาเปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2491 เพื่อผลิตครูอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) โดยรับนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร 2 ปี สาขาการช่างสตรีในระยะแรกฝึกเรียนที่โรงเรียนการช่างสตรีพระนครใต้

พ.ศ.2498 โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษาโอนมาสังกัดกรมการฝึกหัดครูตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ยังคงทำหน้าที่ผลิตครูอาชีวศึกษา

พ.ศ.2504 เปลี่ยนชื่อโรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษาเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ.2504 เนื่องจากกรมการฝึกหัดครู มีนโยบายที่จะให้ผลิตครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา (ป.กศ.) เช่นเดียวกับโรงเรียนฝึกหัดครูอื่นๆ

พ.ศ.2513 กรมการฝึกหัดครูประกาศยกฐานะ โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี เป็นวิทยาลัยครูธนบุรี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2513 เนื่องจากโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรีได้เปิดสอน ระดับอนุปริญญาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง)

พ.ศ.2527 วิทยาลัยครูธนบุรี รวมอยู่ในวิทยาลัยครูกลุ่มที่แปดประกอบด้วยวิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ตามข้อบังคับของสภาการฝึกหัดครู ว่าด้วยการบริหารกลุ่มวิทยาลัยซึ่งประกาศเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2527

ในปีนี้ วิทยาลัยครูธนบุรีริเริ่มดำเนินการโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ได้เชิญ Dr.Baker Federick ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาศึกษาและแนะนำการจัดและเตรียมการดำเนินโครงการ สืบเนื่องจากมีการยกเลิกโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อคป.) ประกอบกับมีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ซึ่งวิทยาลัยครูสามารถเปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาการอื่นได้จึงมีการเปิดโครงการสอน กศ.บป. ในวิทยาลัยครูทุกแห่งทั่วประเทศ กล่าวได้ว่าโครงการ กศ.บป. เริ่มที่วิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ.2528 วิทยาลัยครูธนบุรีซึ่งอยู่ในวิทยาลัยครูกลุ่มที่แปด เปลี่ยนเป็นอยู่ใน “สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์” ตามประกาศข้อบังคับของสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัย พ.ศ. 2528 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2528 ให้วิทยาลัยครูดำเนินงานร่วมกัน เรียกว่า สหวิทยาลัย

ในปีนี้ได้งดการสอนในระดับ ป.กศ. ชั้นสูงและขยายหลักสูตรเปิดสอนสาขาวิชาการอื่น โดยเริ่มเปิดสอนระดับอนุปริญญา สายอุตสาหกรรมบริการ วิชาเอกภาษาอังกฤษธุรกิจเป็นครั้งแรกจัดการเรียนการสอนตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ อคป. แต่เปลี่ยนมาจัดการเรียนตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) แทน หลังจากนั้นได้ขยายการเปิดสอนวิชาเอกในหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้น

พ.ศ.2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “สถาบันราชภัฏ” แทนวิทยาลัยครู เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2535 และประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏเมื่อ พ.ศ.2538 ยกฐานะวิทยาลัยครูทุกแห่ง เป็นสถาบันราชภัฏวิทยาลัยครูธนบุรีจึงเป็นสถาบันราชภัฏธนบุรี ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาการอื่นทั้งระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี

สถาบันราชภัฏธนบุรีเปิดสอนตามหลักสูตรสถาบันราชภัฏ 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ตั้งแต่ระดับอนุปริญญาถึงระดับปริญญาตรีหลายโปรแกรมวิชา มีบทบาทและความรับผิดชอบในฐานะสถาบันอุดมศึกษา ปฏิบัติภารกิจต่างๆ โดยมุ่งพัฒนาด้านวิชาการ ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์

ในปี พ.ศ.2535 สถาบันได้ร่วมมือกับหอการค้า จังหวัดสมุทรปราการเปิดสอน กศ.บป. โครงการพิเศษ ณ ศูนย์ศรีเจริญ เปิดสอนระดับอนุปริญญา โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ และอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ โดยความเห็นชอบของกรมการฝึกหัดครู จัดเป็นโครงการนำร่องและเป็นตัวอย่างแก่สถาบันอื่นๆ โครงการพิเศษศูนย์ศรีเจริญ ประสบความสำเร็จ

อย่างดี ต่อมาสถาบันจึงได้ขยายโครงการพิเศษศูนย์อิมพีเรียลสำโรง ศูนย์สภาองค์การนายจ้าง บางนา กรุงเทพฯ ด้วย

พ.ศ. 2535 เริ่มต้นโครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับคณะกรรมการการศึกษามณฑลจี๋หลิน และมหาวิทยาลัยฝักหัดครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน

พ.ศ.2537 เริ่มต้นโครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับวิทยาลัยครู कुนหมิง มณฑลยูนนาน

พ.ศ.2538 สถาบันลงนามในสัญญาความร่วมมือและแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับวิทยาลัยครูคุนหมิง (Kunming Teachers College) อย่างเป็นทางการ

พ.ศ. 2539 จัดตั้งโครงการบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

พ.ศ.2540ขยายโครงการ กศ.บป.ไปเปิดสอนเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ที่โรงเรียนสมุทรปราการ และในปีต่อๆ มาได้เปิดสอนที่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) จังหวัดสมุทรปราการ ศูนย์องค์การโทรศัพท์ ถนนงามวงศ์วาน กรุงเทพฯ ศูนย์พระสมุทรเจดีย์ (โรงเรียนบ่อนาคราชสวทยานนท์) จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ.2541 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาไทยศึกษา ที่สถาบันราชภัฏธนบุรีพัฒนาขึ้น ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏและทบวงมหาวิทยาลัยให้เปิดสอนได้

พ.ศ.2542 เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิตวิชาชีพครู) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาไทยศึกษา (ป.บัณฑิตไทยศึกษา) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา (ศศ.ม.ไทยศึกษา) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการศึกษา (ศศ.ม.สังคมศาสตร์ เพื่อการศึกษา) และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา(ค.ม.การบริหารการศึกษา)และร่วมมือกับ The Technological University of the Philippines (TUP) ตามโครงการร่วมเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอกสาขาวิทยาการจัดการ Doctor of Management Science (DMS)

พ.ศ.2543 สภาสถาบันราชภัฏปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกโปรแกรมวิชาและเพิ่มสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ โดยเปลี่ยนแปลงโปรแกรมวิชาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์เดิมที่เน้นทางธุรกิจ ได้แก่ การบริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ให้เป็นสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ

ในปีนี้สถาบันราชภัฏเปิดสอนระดับปริญญาตรี ภาคสมทบ สำหรับนักศึกษาส่วนเกินจากภาคปกติและได้ขยายร่วมมือในด้านการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับมหาวิทยาลัยในประเทศฟิลิปปินส์ ตามโครงการปริญญาเอก 2 แห่ง ได้แก่ The Philippines Normal University (PNU) ในหลักสูตร Doctor of Educational Management และ The University of the Philippines (UP) ใน 4 หลักสูตร ได้แก่ Educational Administration, Social Studies, Psychology และ Guidance and

Counseling และในปีที่สถาบันราชภัฏธนบุรีได้มอบปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ แต่ฯพณฯนางคอรารอน อาคิโน อธิการบดีสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ด้วย

นอกจากนี้ยังได้ขยายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเดิมมีดำเนินการอยู่ 2 แห่งกับวิทยาลัยครูคุนหมิงและคณะกรรมการของมณฑลจี๋หลิน โดยเพิ่มขึ้นอีก 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยคุนหมิง เป็นการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม ส่วนความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น มหาวิทยาลัย AICHI ได้ส่งนักศึกษามาฝึกสอนภาษาญี่ปุ่นที่สถาบันราชภัฏธนบุรี ปีละ 2 คนทุกปี โดยผ่านทางสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

เหตุการณ์สำคัญอีกเรื่องที่เกิดขึ้นได้แก่ สถาบันราชภัฏได้รับความอนุเคราะห์จากกรมการบินพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม มอบที่ดินจำนวน 268 ไร่ 1 งาน 40 ตารางวา ที่ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อจัดสร้างสถาบันราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ

พ.ศ.2544 มีส่วนความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศได้ดำเนินการความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัย Edith Cowan ประเทศออสเตรเลีย

พ.ศ.2545 สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ จัดทำและนำเสนอพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อปรับเปลี่ยนสถานภาพของสถาบันราชภัฏเป็นนิติบุคคล ในส่วนของสถาบันราชภัฏธนบุรีได้ดำเนินการพัฒนาแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถาบัน ระหว่าง พ.ศ.2546-พ.ศ.2549 และขยายโครงการความร่วมมือทางวิชาการระดับปริญญาตรีกับ Business School Yunnan Normal University โดยผ่านสถานกงสุลไทย ณ นครคุนหมิง รวมถึงได้ดำเนินโครงการความร่วมมือทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษากับ Magadh University ในประเทศอินเดีย

พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน “สถาบันราชภัฏ” แทน “วิทยาลัยครู” เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 และประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ เมื่อ พ.ศ. 2538 วิทยาลัยครูธนบุรีจึงเป็นสถาบันราชภัฏธนบุรี ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาอื่น ทั้งระดับปริญญาตรีและสูงกว่า ปี พ.ศ. 2545 เปิดสอนสาขาบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรี และขยายการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทและในปี พ.ศ. 2546 ได้เปลี่ยนมาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ให้สถาบันราชภัฏทุกแห่งเปลี่ยนสถานภาพเป็นนิติบุคคล สถาบันราชภัฏธนบุรีจึงเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี” มาตั้งแต่นั้นพ.ศ. 2549 ได้มีการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีและปริญญาโทขึ้นเองมากกว่า 40 สาขาวิชา/วิชาเอก และได้มีกำหนดอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา กำหนดครุฑวิทยฐานะ 8 สาขาวิชา คือ ศิลปศาสตร์ ครุศาสตร์

ศิลปกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ บัญชีและบริหารธุรกิจในปี พ.ศ. 2554 ได้เพิ่มครุวิทยฐานะเป็น 9 สาขาวิชา โดยเพิ่มวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้ขยายการบริการในการจัดการศึกษามายังจังหวัดสมุทรปราการ โดยในสมัยที่ รศ.ดร.วิชัย เทียนน้อย เป็นอธิการบดี ได้จัดตั้งศูนย์จัดการศึกษาเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ และได้ติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ เพื่อจัดหาที่ดินในการจัดตั้งวิทยาเขต ของมหาวิทยาลัย และในที่สุดในปี พ.ศ. 2544 ก็ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ให้ใช้ที่ดินราชพัสดุจำนวน 268 ไร่ 1 งาน 40 ตารางวา ในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ พื้นที่ดังกล่าว ตั้งอยู่ในซอยเทศบาลบางปู เลขที่ 119 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยมหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐประจำจังหวัด และเป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี หลังจากนั้นมหาวิทยาลัยก็ดำเนินการจัดทำ ผังแม่บท ก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆ สามารถเปิดดำเนินการสอนได้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 ในสมัยที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารีย์ วชิรวารการ เป็นอธิการบดี ในปี พ.ศ. 2552 ในสมัยที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารีย์ลักษณ์ บรรพกาญจน์ เป็นอธิการบดี ได้ดำเนินการขยายการจัดการศึกษา เพิ่มอีกหลายสาขาวิชา รวมทั้งการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ ซึ่งในปี พ.ศ. 2553 ได้เปิดสอนนักเรียนปฐมวัยในระดับอนุบาลและระดับชั้นอื่นๆ ในปีนี้ได้เปิดโครงการจัดตั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ขึ้นและเปิดสอนในหลักสูตรวิศวกรรมไฟฟ้า

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 172 ถนนอิสรภาพ แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600 โทรศัพท์ 0-2890-1801 โทรสาร 0-2890-2290 website: www.dru.ac.th และ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ ตั้งอยู่เลขที่ 59/1 หมู่ 14 ซอยเทศบาลบางปู ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โทรศัพท์ 0-2325-2010 โทรสาร 0-2325-2011 website : sp.dru.ac.th

การจัดทำผังแม่บทมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ

การจัดทำผังแม่บทของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ ฉบับแรกดำเนินการในปีพ.ศ. 2545 และปี พ.ศ.2550กรมชลประทานได้มีโครงการขุดคลองระบายน้ำจากสนามบินสุวรรณภูมิ ตามพระราชดำริทำให้มีแนวถนนเลียบบคลองทั้ง 2 ฝั่ง จึงทำให้มหาวิทยาลัยมีทางออกถนนอีกด้านหนึ่ง ดังนั้น จึงได้ปรับปรุงผังแม่บททางกายภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการใหม่ เพื่อให้ได้ผังแม่บทที่มีความสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลง สามารถรองรับความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย และกำหนดทิศทางการใช้พื้นที่ในอนาคตได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง เพื่อให้การใช้พื้นที่ของมหาวิทยาลัยเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพ การก่อสร้างอาคารและสาธารณูปโภคต่างๆ ที่สนองความจำเป็นในการปฏิบัติการกิจและแผน

ยุทธศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ ตลอดจน รองรับการจัดการศึกษานานาชาติ โดยจ้างมหาวิทยาลัย ขอนแก่นเป็นผู้จัดทำผังแม่บทใหม่ และมอบหมายให้ ผศ.ทองเจือ เขียดทอง รองอธิการบดีเป็นประธานดำเนินงานซึ่งได้ดำเนินงานต่อเนื่องมาตามลำดับ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจนเสร็จสมบูรณ์

ปรัชญา

มหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้คู่คุณธรรม บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับภูมิปัญญาสากล สร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้ยั่งยืน และสร้างสังคมคุณภาพ

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้มาตรฐาน สากล บริการวิชาการแก่สังคม อารงศิลปวัฒนธรรม เชื่อมโยงการวิจัยสู่การพัฒนาท้องถิ่น

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน ให้มีความองงามทางภูมิปัญญา แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจริยธรรมและเป็นนักวิชาชีพที่ดี
2. พัฒนาและสร้างเสริมการวิจัยให้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้และการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาองค์กร
3. เป็นแหล่งเรียนรู้และบริการวิชาการที่ทันสมัย เพื่อการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
4. เป็นแหล่งศึกษารวบรวม สืบสาน และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมบูรณาการทางภูมิปัญญาท้องถิ่นกับภูมิปัญญาสากล

การบริหารจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
2. สาขาวิชาภาษาไทย
3. สาขาวิชาสังคมศึกษา
4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
5. สาขาวิชาคณิตศาสตร์
6. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

1. สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
2. สาขาวิชาภาษาไทย

3. สาขาวิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ
4. สาขาวิชาภาษาจีน
5. สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
6. สาขาวิชาวัฒนธรรมนานาชาติศึกษาเพื่อการท่องเที่ยว

หลักสูตรศิลปกรรมบัณฑิต

1. สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์
2. สาขาวิชาออกแบบประยุกต์ศิลป์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต

1. สาขารัฐประศาสนศาสตร์
2. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

1. สาขาวิชานิติศาสตร์
2. สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

หลักสูตรบัญชีบัณฑิต

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต

1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
2. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
3. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
5. สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
6. สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (เทียบโอน)

หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

1. สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2550) ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 3 คุณลักษณะดังนี้

1.1 คุณลักษณะเด่น คุณลักษณะเด่นของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่เป็นเอกลักษณ์ คือ “พร้อมทำงาน (Ready to Work)” โดยมีคุณลักษณะ ดังนี้

- 1.1.1) ซื่อสัตย์ สุจริต
- 1.1.2) ขยัน อดทน และพร้อมปฏิบัติงาน
- 1.1.3) มีความรู้ตรงกับงานอาชีพ
- 1.1.4) คิดเป็น ทำเป็น
- 1.1.5) เรียนรู้ตลอดชีวิตและปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง
- 1.1.6) มีบุคลิกภาพที่ดี และมีสัมมาคารวะ

1.2 คุณลักษณะทั่วไป คุณลักษณะทั่วไปของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของไทย (TQF: HED) ได้แก่

1) มีคุณธรรม จริยธรรม 2) มีความรู้ 3) มีทักษะทางปัญญา 4) มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งคุณลักษณะที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ตลาดงาน สถานะของสังคมไทยและสังคมโลก แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม: บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีต้องมีจิตสำนึกที่ดีและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว วิชาชีพ และสังคมมีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อการดำรงตนในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (คุณธรรมจริยธรรม ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อตนเอง) ระบบและกลไกพัฒนาหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

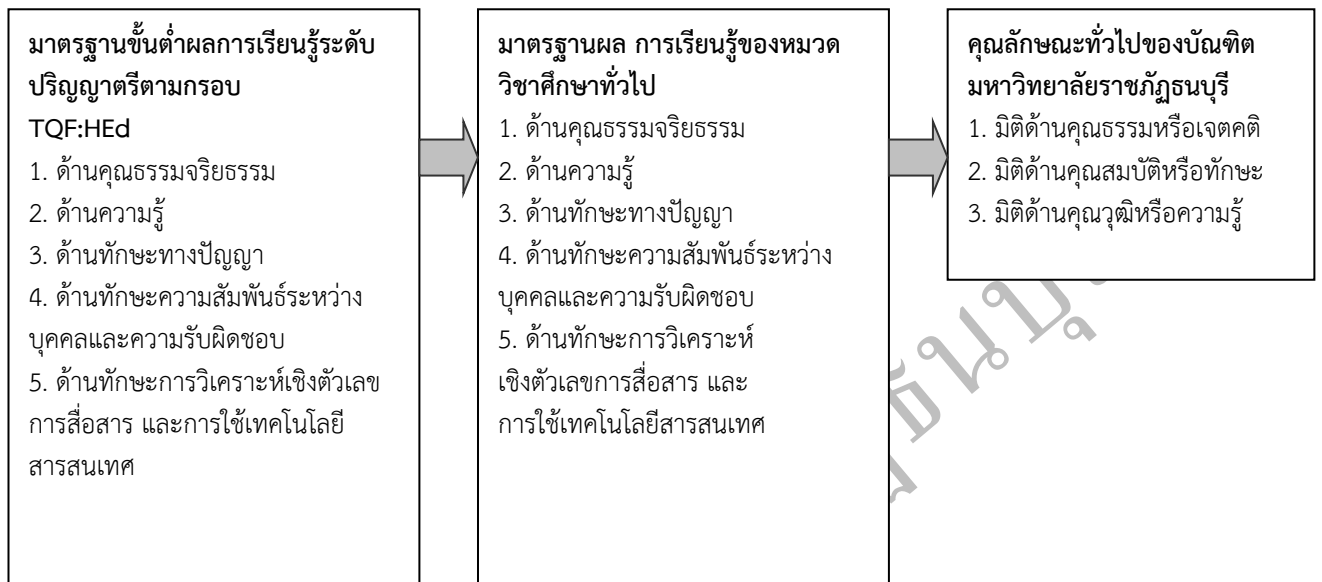
2) ด้านคุณสมบัติ: บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ต้องมีบุคลิกภาพดี มีทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ด้านภาษา การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาในสถานะแวดล้อมการทำงาน (ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร ทักษะเชาวน์ปัญญา)

3) ด้านคุณวุฒิ: บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ต้องมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาการและประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติงานที่จะสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ รวมทั้งการศึกษาเรียนรู้ การใช้ความรู้และประสบการณ์เพื่อการพัฒนาวิชาการในสาขาของตนได้ (ความรู้และทักษะเชาวน์ปัญญา)

1.3 คุณลักษณะเฉพาะ คุณลักษณะเฉพาะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีแต่ละหลักสูตร/ สาขาวิชา เป็นคุณสมบัติที่กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของบัณฑิตในสาขาวิชาเฉพาะด้านเพิ่มเติมเข้าไปในวิชาชีพ ตามลักษณะ และความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชานั้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

มาตรฐานผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2554

1. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามกรอบ TQF: HEd และคุณลักษณะของบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ใน 5 ด้านดังนี้

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่

- * มีวินัย
- * รับผิดชอบ
- * ซื่อสัตย์สุจริต
- * เสียสละ
- * เป็นแบบอย่างที่ดี
- * จัดการปัญหาโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม

2.2 ด้านความรู้ มีความรู้ในด้านต่อไปนี้

- 1) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 - * การสื่อสาร
 - * คอมพิวเตอร์
 - * สารสนเทศ

2) มนุษย์/ สังคม

- * วัฒนธรรม/ สังคม
- * การบริหาร/ การจัดการ
- * ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ ภูมิปัญญาไทย

3) วิทยาศาสตร์/ คณิตศาสตร์/ วิจัย

- * วิทยาศาสตร์
- * คณิตศาสตร์
- * วิจัยและสถิติ

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา มีทักษะทางปัญญาต่อไปนี้

- * ค้นหาข้อเท็จจริง
- * ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ ประเมินข้อมูล ใช้ข้อมูล
- * สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อน
- * ริเริ่ม / สร้างสรรค์

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีทักษะและคุณสมบัต

ในด้านต่อไปนี้

1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง

- * เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- * พัฒนาตนเองด้านจิตใจ อารมณ์ และสุขภาพ
อนามัย

2) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

- * มีภาวะผู้นำและสามารถบริหารจัดการ
- * มีค่านิยมประชาธิปไตย
- * ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

3) ความรับผิดชอบต่อสังคม

- * รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น และสถาบัน
- * มีจิตสาธารณะ
- * มีจิตอาสา

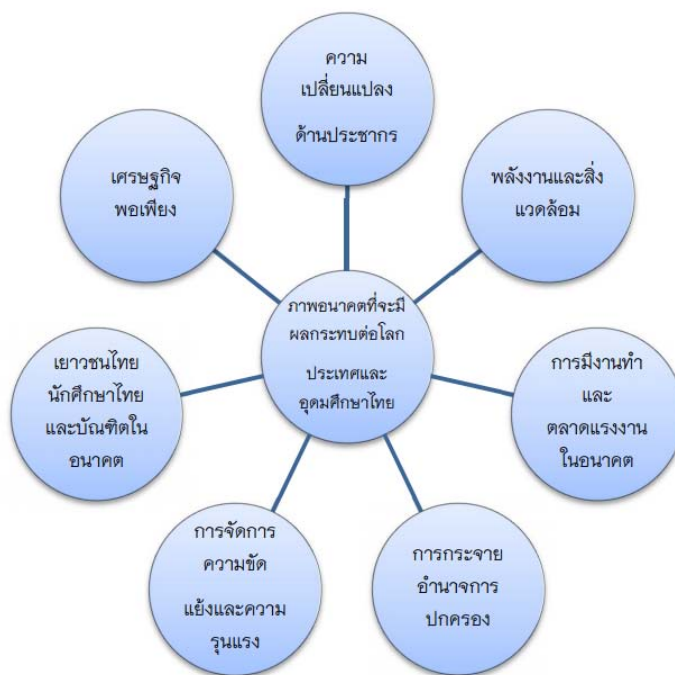
2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี

ทักษะในด้านต่อไปนี้

- * ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข
- * ทักษะการสื่อสาร
- * ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา,ม.ป.ป.)

1. ภาพอนาคตที่จะมีผลกระทบต่อโลก ประเทศและอุดมศึกษาไทย สามารถแสดงได้ ดังภาพที่ 2

ภาพ 2 แสดงภาพอนาคตที่จะมีผลกระทบต่อโลก ประเทศและอุดมศึกษาไทย

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551–2565) ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิด “การศึกษาเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาประเทศ” และมุ่งเน้นให้เกิด “เอกภาพด้านนโยบายแต่หลากหลายในการปฏิบัติ” มีการทำงานในเชิงรุกไปข้างหน้าภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความต้องการใหม่ เพื่อให้อุดมศึกษาเอื้อต่อการพัฒนาทั้งปวง รวมทั้งเน้นความต่อเนื่องจากแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2533 – 2547) ซึ่งได้แก่ 1) การสร้างความเข้มแข็งให้แก่มหาวิทยาลัยของรัฐหรือการเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ/ในกำกับของรัฐ (Public Autonomous University) 2) ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานของมหาวิทยาลัยของรัฐโดยการขยายสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของสังคม และยกระดับ/พัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา การวิจัยและการให้บริการทางวิชาการ 3) สนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาระบบอุดมศึกษาด้วยและ 4) ลดความซ้ำซ้อนในการผลิตบัณฑิตเพื่อมิให้เกิดความจำเป็นหรือเกินความต้องการของสังคมยกเว้นสาขาวิชาที่ขาดแคลน

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551–2565) นี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสถาบันคลังสมองของชาติได้ออกแบบโดยคำนึงถึง มิติบูรณาการและองค์รวมของการพัฒนาอุดมศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ (Strategic direction) โดยมีสาระสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์สภาพฉายและนัยยะสำคัญที่เป็นปัจจัย แวดล้อมรุมเร้า ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และโลก ประเทศไทยจนถึงอุดมศึกษา ประกอบด้วย 7 เรื่อง คือ ความเปลี่ยนแปลงด้านประชากร พลังงานและสิ่งแวดล้อมการมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง การกระจายอำนาจการปกครอง เยาวชนไทย นักศึกษาไทย และบัณฑิตในอนาคต และเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนที่สองเป็นปัจจัยภายในระบบอุดมศึกษา ประกอบด้วย 9 เรื่อง คือ รอยต่อกับการศึกษาระดับอื่น การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน ธรรมภิบาล และการบริหารจัดการ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การเงินอุดมศึกษา การพัฒนา บุคลากรในอุดมศึกษา เครือข่ายอุดมศึกษา การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดน ภาคใต้ และโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้

ความเปลี่ยนแปลงด้านประชากร: จำนวนเด็กและเยาวชนลดลง อัตราการปันผลประชากรที่จะหมดไปและผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นอุดมศึกษาต้องลดขยายตัวอย่างไม่มีจุดสิ้นสุด โดยเน้น คุณภาพ เพิ่มบทบาทด้านการเพิ่มผลิตภาพเศรษฐกิจวัยทำงาน เน้นการศึกษาต่อเนื่องเพื่อรองรับการ เปลี่ยนงานและอาชีพการเกิดอาชีพใหม่ และต้องส่งเสริมผู้สูงอายุให้ยังมีผลิตภาพทางสังคมและ เศรษฐกิจ

พลังงานและสิ่งแวดล้อม: การพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานที่สูง ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศ การใช้พลังงานจากฟอสซิลสร้างปัญหามลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม อุดมศึกษาต้องสร้างความ ตระหนักในการอนุรักษ์พลังงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติในการศึกษาทุกระดับและในหมู่ ประชาชน ผลิตบัณฑิตและความรู้ลึกด้านการอนุรักษ์และการจัดการพลังงาน พลังงานหมุนเวียนทำงาน ร่วมกับภาคการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานจนถึงการสร้างคนและองค์ความรู้ด้านการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ และระบบนิเวศ

การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต: ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานได้แก่ โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ โลกาภิวัตน์ ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและโลกสารสนเทศ อุดมศึกษา ต้องทำงานกับภาคผลิตจริง ทั้งอุตสาหกรรมรายสาขาและกลุ่มอุตสาหกรรมเชิงพื้นที่ต้องช่วย เตรียมความรู้และสร้างทักษะให้แก่แรงงานเพื่อเข้าสู่ภาคการผลิต ต้องเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดมาตรฐานการศึกษา และ “ศตวรรษแห่งเอเชีย” ที่จีนและอินเดียเป็นผู้เล่น ที่สำคัญ และต้องตระหนักว่าความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีนำมาซึ่ง “ผลิตภาพ” และ “นวัตกรรม” รวมถึงโลกยุคสารสนเทศที่การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้กระทำได้ง่าย

การกระจายอำนาจการปกครอง: พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยมีแนวทางการกระจายอำนาจ ประกอบด้วย การถ่ายโอน

ภารกิจกระจายอำนาจการเงิน การถ่ายโอนบุคลากร ฯลฯ อุดมศึกษาควรทำงานร่วมกับท้องถิ่นเพื่อเสริมภารกิจหลักด้านการบริการสังคมให้โดดเด่น และควรรวมตัวทำงานเป็นเครือข่ายพื้นที่ และเครือข่ายเชิงประเด็น เพราะโจทย์ท้องถิ่นเป็นโจทย์บูรณาการต้องการความรู้หลายระดับและหลากหลาย

การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง: ความรุนแรงในสามจังหวัดภาคใต้ อุดมศึกษาต้องเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและอาชีพ ในปัจจุบัน ควบคู่กับการสร้างความเข้าใจและโอกาสด้านการศึกษาอย่างถาวรต่อไปในอนาคตด้วย

เยาวชนไทย นักศึกษาไทย บัณฑิตในอนาคต: มีการเปลี่ยนแปลง ในมิติการใช้ชีวิตการเรียนรู้ ครอบครัวยุคใหม่ สถานการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัย อุดมศึกษาพึงจัดให้มีการศึกษาในระบบ “ศิลปศาสตร์” (Liberal Arts Education) ในยุค postmodern – post industrialization ทั้งนี้หมายรวมทั้งสาระแห่งศาสตร์และกระบวนการแห่งศาสตร์ เรียนรู้บนฐานการทำงานในภาคการผลิตและภาคสังคม(work-based/ community –based education) และเศรษฐกิจพอเพียง อุดมศึกษาเป็นผู้นำให้วิเคราะห์ได้และปฏิบัติได้ บนฐานทรัพยากรภูมิสังคม สร้างความรู้ใหม่ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมทั้งระดับโลก ครอบครัวยุคใหม่ พื้นที่ องค์กรและภาคการผลิตสำหรับปัจจัยภายในอุดมศึกษาเอง คือ รอยต่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการ

อาชีวศึกษา: นักเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นตัวป้อนอุดมศึกษามีคุณภาพโดยรวมต่ำลง ค่านิยมในเรื่องปริญญาทำให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาน้อยลงเป็นลำดับ ทำให้ขาดแรงงานระดับกลางในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อุดมศึกษาต้องให้เวลากับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเรื่อง 1) การพัฒนาและสร้างครุคุณภาพสูง ซึ่งเป็นตัวคูณ (multiplier) 2) การพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และ 3) เปิดโอกาสให้ผู้จบอาชีวศึกษาและกำลังทำงานสามารถเข้าศึกษาต่อในอุดมศึกษาได้ด้วย ความยืดหยุ่นการแก้ปัญหาอุดมศึกษา ในปัจจุบัน: ใช้กลไกมาตรฐานและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดอุดมศึกษาที่แบ่งงานกันทำ (division of labor) วางตำแหน่งของแต่ละสถาบันให้เหมาะสม (positioning) และแบ่งอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มวิทยาลัยชุมชน 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปีและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์ 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทางมหาวิทยาลัย comprehensive และ 4) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย มหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา

การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน : ใช้กลไกมาตรฐานและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดอุดมศึกษาที่แบ่งงานกันทำ (division of labor) วางตำแหน่งของแต่ละสถาบันให้เหมาะสม (positioning) และแบ่งอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มวิทยาลัยชุมชน 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปีและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์ 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทางมหาวิทยาลัย comprehensive และ 4) กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย มหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา

ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการ : อุดมศึกษาไทยต้องปรับปรุงเรื่องนี้ตั้งแต่ระดับสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารทุกระดับโดยสร้างกลไกพัฒนาผู้ดำรงตำแหน่งสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหาร

ระดับต่าง ๆ รวมถึงการปรับโครงสร้างสภามหาวิทยาลัย และการมีสำนักงานเลขาธิการสภามหาวิทยาลัยทำงานเต็มเวลา

การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ: ด้วยความจำกัดของทรัพยากรและนักวิจัยคุณภาพสูง อุดมศึกษาต้องโฟกัสโจทย์วิจัยและสร้างกลไกความเป็นเลิศ ควรนำระบบ Research Assessment Exercise (RAE) มาประยุกต์และปรับใช้เพื่อการประเมินความสามารถการวิจัยและจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัย ควรผลักดันให้เกิด “ระบบวิจัยแห่งชาติ” สร้าง “ระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต” และมี “กลไกการทำงานร่วมในลักษณะพหุภาคี”

การเงินอุดมศึกษา : การลงทุนผ่านระบบงบประมาณยังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษาและยังมิได้ใช้เป็นกลไกกำกับเชิงนโยบายอย่างเต็มที่ ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณประจำปีให้แก่มหาวิทยาลัยของรัฐควรปรับจาก supply – side financing ให้เป็นตาม Performance – based ให้มากขึ้น จัดรูปแบบใหม่ของกองทุนประเภท contribution scheme ตั้งกองทุนพัฒนาอุดมศึกษาการกำกับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาด้วยองค์กรกั้นชน(buffer organization)ใช้หลักการ financial autonomy ในการบริหารการเงินอุดมศึกษาบนฐานการแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัย

การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา : การพัฒนาอาจารย์ต้องคำนึงถึงการพัฒนาหลายมิติ เช่น ด้านวิชาการ ความเป็นครู ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถด้านการวิจัย สมรรถนะ ทางวิชาชีพ การบริหารจัดการ การขัดเกลาทางสังคม คำนึงถึงช่วงวัยต่างๆ ของการทำงาน และการศึกษา (life cycle development) และจัดให้มีกระบวนการ mentoring โดยผู้มีความรู้และประสบการณ์บนฐานของการพัฒนาจากการทำงานจริง

เครือข่ายอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยมีความแตกต่างสูงและมีช่องว่างของระดับการพัฒนาหลากหลายมิติ รัฐควรสนับสนุนและผลักดันให้เกิดเครือข่ายด้วยนโยบายและกลไกงบประมาณ อุดมศึกษาควรควมรวมการเรียนการสอน การทำงาน และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานร่วมกันจนนำไปสู่การควมรวมสถาบันเมื่อมีความพร้อม

การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้: ประกอบด้วย การพัฒนาเด็ก เยาวชน และนักศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรในพื้นที่ การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษา และการพัฒนาอุดมศึกษาสู่อาเซียนและประชาคมโลกมุสลิม และโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษา: อุดมศึกษาต้องตระหนักว่าการอุดมศึกษาอนาคตเป็นทั้ง “การเตรียมคนเข้าสู่ชีวิตและการปรับแต่งคนเข้าสู่งาน” รัฐพึงสนับสนุนการศึกษา “ศิลปศาสตร์” (liberal arts education) ในฐานะโครงสร้างพื้นฐาน การเรียนรู้ ส่งเสริมให้อุดมศึกษาพัฒนาและใช้ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อรองรับนโยบายเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสารของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ e-Society, e-Industry, e-Commerce, e-Education รวมทั้ง e- Government ผ่านนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ (Government Procurement) อุดมศึกษาต้องจัดเก็บ “ข้อมูล” ของตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อ

ให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองในฐานะผู้บริโภค และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเข้าถึง (access) และการลดช่องว่างดิจิทัล (digital divide) เพื่อการเรียนรู้จัดทำสื่อการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยออกสู่สาธารณะ (open courseware) จัดระบบเครือข่ายห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการจัดตั้งกองทุนพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพของสถาบัน อุดมศึกษาและจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนาระบบ “การเรียนรู้ตลอดชีวิต”

สำหรับบทบาทของเครือข่ายอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนากรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปีฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2565) นั้น เครือข่ายอุดมศึกษาต้องสนับสนุนการทำงานที่ใช้องค์ความรู้และทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการและผลผลิตที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน และประเด็นที่เครือข่ายเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการในลักษณะเครือข่าย 1) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการเชื่อมโยงอุดมศึกษากับภาคการผลิต 2) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในระบบอุดมศึกษา 3) การปรับโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ด้านการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ รวมถึงการเชื่อมโยงกับภาคการผลิต การสร้างฐานความรู้ในมหาวิทยาลัยและชุมชนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) 4) การจำแนกประเภทสถาบันอุดมศึกษา 5) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ 6) การพัฒนาระบบข้อมูลอุดมศึกษา และ 7) การพัฒนามหาวิทยาลัยในเขตพัฒนาพิเศษ นอกจากนี้การขับเคลื่อนแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปีฉบับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัตินั้น มีปัจจัยที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง คือ 1) ความชัดเจนของแผนปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลา 2) การสนับสนุนจากรัฐบาล/หน่วยงานของรัฐ 3) การมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาและ 4) ความพร้อมของระบบบริหารจัดการซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติทั้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงบประมาณต่างก็เห็นด้วยกับกรอบแผนอุดมศึกษาในระยะยาวๆ เนื่องจากสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่มุ่งสู่ “สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน” และ “สังคมฐานความรู้เพื่อวางรากฐานการพัฒนา” โดยมีเป้าหมายรวมคือ “สังคมแห่งการเรียนรู้” โดยมีข้อเสนอแนะว่า อุดมศึกษาจะต้องผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับ ความต้องการกำลังคนของภาคการผลิต/การบริการ (การเจริญเติบโตแต่ละภาคการผลิต) และภาคสังคม (ตามความจำเป็นและโครงสร้างประชากร) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)

คุณภาพและคุณลักษณะของคนไทยและบัณฑิต

คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้แก่

1. กำลังกายกำลังใจที่สมบูรณ์ คนไทยมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย
2. ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม
 - 2.1 คนไทยได้เรียนรู้เพิ่มเติมตามศักยภาพของตนเอง
 - 2.2 คนไทยมีงานทำและนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและสร้างประโยชน์ให้สังคม
3. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว
 - 3.1 คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และสื่อต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม
 - 3.2 คนไทยสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
4. ทักษะทางสังคม
 - 4.1 คนไทยเข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข
 - 4.2 คนไทยมีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับและตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่าง กัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโลกโดยสันติวิธี
5. คุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก
 - 5.1 คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วจีสุจริต และมโนสุจริต
 - 5.2 คนไทยมีความรับผิดชอบต่อทางศีลธรรมและสังคมมีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทยมีความภูมิใจในชนชาติไทยรักแผ่นดินไทยและปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยเป็นสมาชิกที่ดี เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

การติดตามและประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา

การติดตามและประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา (Follow up Study) คือกระบวนการที่จะให้ข้อมูลย้อนกลับมาสู่สถาบันการศึกษา ว่าคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ออกไปทำงานนั้นดีเพียงใด เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันและเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้งานหรือไม่ เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถาบันได้อย่างเป็นรูปธรรม

ความหมายของการติดตามผลการศึกษา

Arbuckle (1953) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลว่าเป็นการประเมินโปรแกรมการเรียนการสอนและผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วยเหลือผู้สำเร็จการศึกษาในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ของงาน เพื่อให้การทำงานดีขึ้น และมีความมั่นคงมากขึ้น

Carter V. Good (1973) ให้ความหมายของการติดตามผลว่าเป็นการประเมินความก้าวหน้าของงานโดยอาศัยเครื่องมือ และกระบวนการในการวัด

สรรรถดี หันสันเทียะ (2540) ให้ความหมายการติดตามผลว่าเป็นบริการที่จัดทำขึ้นเพื่อประเมินผลความสำเร็จ ความล้มเหลวของกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะจัดทำขึ้นภายหลังจากผู้เรียนจบศึกษานั้นๆ แล้ว และข้อมูลที่จะได้เป็นประโยชน์ต่อผู้จบเอง และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่

วันตา เทือกเขาคี (2541) กล่าวว่า การติดตามผลเป็นวิธีการศึกษาความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้สำเร็จด้านศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ประสบ เพื่อเป็นผลสะท้อนต่อสถาบันการศึกษาที่จะปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษาให้เหมาะสม ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้นและการติดตามก็เป็นบริการอย่างหนึ่งที่จะต้องกระทำในทุกระดับการศึกษาด้วย

สมโภชน์ ภูระหงษ์ (2548) ได้อธิบายของการติดตามผลว่าเป็นวิธีการ กระบวนการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลความเป็นจริงในปัจจุบันที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่ได้ประสบมาภายหลังการศึกษา เป็นข้อมูลย้อนกลับต่อสถาบันการศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษาดียิ่งขึ้น

ชูชาติ บัณชิต (2548) ให้อธิบายความหมายการติดตามผลว่า เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูล ความเป็นจริงในปัจจุบันที่เกี่ยวกับคุณภาพ ข้อบกพร่องผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสถานบันการศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษา ดี ยิ่งขึ้น ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญ และจำเป็นกระบวนการหนึ่งของการทำงาน ซึ่งโดยทั่วไปการประเมินผลมีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้ผลการประเมินเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น โดยแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผล

ซัคแมน (Suchman,1967) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการศึกษาเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาและไม่ปรารถนาที่เกิดจากการดำเนินงาน เพื่อตัดสินใจคุณค่า หรือปริมาณความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยมีขั้นตอน คือ (1) การกำหนดจุดมุ่งหมายในการประเมิน (2) การกำหนดเกณฑ์เพื่อตรวจสอบความสำเร็จ (3) การอธิบายกับความสำเร็จ (4) การรายงานและเสนอแนะการดำเนินงานต่อไป

เชส (Chase,1977) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การตัดสินใจหรือการให้ความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

บราวน์ (Brown, 1983) ได้ให้ความหมายการประเมินว่า หมายถึง การตีความหมายของบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อตอบคำถาม ว่าดีเพียงใด

สุขุม มูลเมือง(2530)กล่าวว่าการประเมินผล หมายถึงการกำหนด คุณค่า (Value) และ ประสิทธิภาพของโครงการหรือการทำงานของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในองค์การผลจากการประเมิน จะออกมาในรูปของการตัดสินใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผลที่เกิดขึ้นจริงกับผลที่คาดหวังไว้ล่วงหน้า

สมคิด พรหมจ้อย (2542) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยให้ ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพสูง การประเมินเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือ แผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้นๆว่ามีมากน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ/แผนงานกล่าวคือ แผนงาน/โครงการที่ได้ ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและแผนงานหรือไม่เพียงใด สามารถทำได้ทั้ง การประเมินขณะที่แผนงาน/โครงการดำเนินอยู่ และการประเมินผล แผนงาน/โครงการหลังจากการ ดำเนินงานได้สิ้นสุดแล้ว

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2545) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเชิงคุณค่าเพื่อช่วย ให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เลือกทางเลือกใดเลือกหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยสรุปกล่าวได้ว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ทำให้ได้สารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ทำการประเมินและใช้ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจในการดำเนินอย่างใดอย่างหนึ่งต่อโครงการที่ได้รับการประเมินเพื่อทำให้เกิดผล ประโยชน์สูงสุดต่อโครงการ

ความหมายของการติดตามผลบัณฑิต

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการติดตามผลบัณฑิต ไว้ดังนี้

จอห์น ดับบลิว เบส และ เจมส์วีคาห์น (อ้างใน บุญส่ง นิลแก้ว, 2542) ได้เขียนเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาติดตามผลไว้ว่า เป็นการตรวจสอบรายบุคคลกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน โดยการศึกษาว่า ได้เกิดอะไรขึ้นกับพวกเขาบ้าง และมีอะไรที่เป็นผลกระทบอันเนื่องจากพวกเขาที่มีต่อสถาบันและ โครงการที่พวกเขาเข้าร่วมการศึกษากระทำโดยการตรวจสอบความคิดเห็น ซึ่งอาจเป็นการรวบรวม ความคิดเกี่ยวกับความพอเพียงของโครงการที่จัดให้ก็ได้เช่น มีกระบวนการวิชาใดบ้างที่มีประโยชน์ การ ดำเนินการใดบ้างที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือให้ประโยชน์ในขอบเขตที่จำกัด การศึกษาติดตามผลนี้ทำให้ สถาบันสามารถประเมินผลที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงของการจัดโครงการต่างๆได้

Calvin (1970) ได้กล่าวถึงความหมายของการติดตามผลไว้สรุปได้สองประการ คือ

1. เป็นกระบวนการหาข้อมูลหรือข่าวสารเกี่ยวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้งนี้เพื่อประโยชน์ใน การแนะแนวและให้บริการแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
2. เป็นโครงการที่จะรวบรวมสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนสำเร็จจากหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและการฝึกงาน

วัชร ทรัพย์มี (2549) กล่าวว่า การติดตามบัณฑิตเป็นการติดตามผลหลังจากที่นักศึกษาออกจากสถานศึกษาไปแล้ว จะได้ข้อมูลให้ทางสถานศึกษาทราบว่า นักศึกษาที่ออกจากสถานศึกษาที่ใด ประกอบอาชีพอะไรทำงานอะไร นักศึกษาประสบความสำเร็จในการทำงานหรือศึกษาต่อเพียงใด

บุญจิตต์ ณ ลำเลียง (2512) ได้ให้ความหมาย ของการติดตามผลไว้ว่า คือวิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อเป็นเครื่องกำหนดว่าบุคคลมีการพัฒนาในหน้าที่การงานของเขาหรือไม่ รวมทั้งการนำไปใช้สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วว่า เขาสามารถเรียนรู้เข้าใจหรือปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์ต่างๆและมีการพัฒนาหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่เพียงใด และการติดตามผลยังเป็นทางหนึ่ง ที่จะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่างๆ ของเขา สำหรับประโยชน์ของการติดตามผลการศึกษานี้นอกจากจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ด้านการศึกษาการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ในด้านต่างๆ คือ ด้านอารมณ์สังคม และร่างกาย ตลอดจนเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาอีกด้วย

จากแนวความคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเป็นการศึกษาติดตามการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ที่ประสบเพื่อเป็นผลสะท้อนต่อสถาบันการศึกษาที่จะปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอน ตลอดจนการจัดบริการต่างๆ ให้เหมาะสมมีประสิทธิภาพประสิทธิผลดียิ่งขึ้น และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาในรุ่นต่อไป

ความสำคัญของการติดตามผล

Erickson (1947) การติดตามผลเป็นวิธีการสำคัญ ที่จะทำได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่องของ ผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการศึกษาติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทาง ในการพัฒนาปรับปรุง หลักสูตรการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและกำลังศึกษา อยู่คือสามารถใช้เป็น ข้ออ้างอิงในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบัน และยังเป็นหลักในการพิจารณาสำหรับการจัด การศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วอีกด้วย นอกจากนี้การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความสนใจ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา

บุญจิตต์ ณ ลำเลียง (2512) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ของการติดตามผลที่มีต่อบุคคลต่าง ซึ่งสรุปได้ดังนี้คือ 1) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาการติดตามผลจะช่วย ผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ให้ได้งานเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ นอกจากนั้นยังจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ควรจะต้องให้มีขึ้นในโรงเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป 2) ผู้ให้คำปรึกษาการติดตามผล จะเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จของโครงการแนะแนว และ ความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา ผลที่ได้รับจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการที่จะพัฒนาปรับปรุงแก้ไข โครงการในอนาคตต่อไป 3) หน่วยบริการจัดหางาน การที่ได้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานหรือไม่ หน่วย บริการจัดหางานจะได้ใช้ในการพิจารณาบรรจุผู้ที่ยังไม่ได้เข้าทำงาน ให้ได้งานที่เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้นั้นมากที่สุด 4) ผู้บริหารหรือผู้จัดทำหลักสูตร ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง หลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นแล้วยังจะได้ทราบ

เกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ เช่น การปรับตัว และสังคม เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการติดตามผลเป็นวิธีการสำคัญที่จะทำได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและ ข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา

วิทยา วิภาวิรัตน์ (2530) ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการ พิจารณา ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่กำลังศึกษา อยู่สามารถใช้เป็นข้ออ้างอิง ในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นหลักในการ พิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วอีกด้วย

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2523) ในสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครู และให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชนของชาติ ยิ่งมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการติดตามผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของผลผลิต เพราะครูเป็น องค์ประกอบที่สำคัญในการศึกษา และคุณภาพของครูยังมีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพของนักเรียนที่ผลิต ออกไปด้วย นอกจากครูจะเป็นแบบอย่างให้นักเรียนเจริญรอยตามแล้ว ครูยังเป็นผู้ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียนเป็นไปตามมาตรฐานที่พึงประสงค์อีกด้วย การติดตามผล การปฏิบัติงานของครูจึงมีความสำคัญคือจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงให้การผลิตครูมี คุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียน มีคุณภาพสูงตามไปด้วย วัตถุประสงค์ของการติดตามผล ในการติดตามผลผู้สำเร็จ การศึกษาสิ่งแรกที่ต้องเตรียมก่อนการติดตามผลก็คือการกำหนด วัตถุประสงค์

दनัย สุธิพจน์ (2533) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ว่า 1. เพื่อประเมินผลหลักสูตร การศึกษา 2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิต นักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้ 3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม 4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการ ตัดสินใจในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆในการทำงานของนิสิต นักศึกษาปัจจุบัน 5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษา

Wentling (1980) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้ 1.เพื่อสำรวจอาชีพของ ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว 2.เพื่อสำรวจความต้องการตลาดแรงงาน 3.เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงหลักสูตร 4.เพื่อหาข้อมูลต่างๆ สำหรับเปิดอบรมระยะสั้นๆให้กับผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว 5.เพื่อสำรวจถึงสถานภาพการศึกษาต่อ และการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน 6.เพื่อประเมินผลงานของหน่วยบริการต่างๆ ที่จัดทำขึ้น เช่น หน่วยบริการแนะแนว หน่วย บริการให้ คำปรึกษา และหน่วยจัดหางาน 7. เพื่อศึกษาลักษณะงานที่แท้จริงของตำแหน่งหน้าที่การงานต่างๆ ที่หน่วยงานนั้นๆต้องการ 8. เพื่อเน้นให้เห็นถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้น ของการศึกษาสายอาชีพให้กับ นักศึกษาก่อนที่จะ จบออกไปทำงาน 9.เพื่อดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อเสนอ รายงานต่อผู้บริหาร หรือส่วน ราชการอื่นๆที่ต้องการ นอกจากนี้มีผู้ได้ให้ขอบข่ายของวัตถุประสงค์

อนันต์ อนันตรังสี (2517) ได้ให้วัตถุประสงค์ของการติดตามผลว่าเพื่อให้ทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัญหาต่างๆ ที่นักเรียนซึ่งออกจากโรงเรียนไปแล้วต้องประสบ และการให้ความ ช่วยเหลือต่อไป

นอกจากนี้ยังเป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเก่าเกี่ยวกับการที่จะปรับปรุง โครงการต่างๆของโรงเรียนให้ได้ดีที่สุด และหาข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการประเมินผลงานการแนะแนว

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2520) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของ บริการติดตามผลไว้ว่า 1. เพื่อศึกษาถึงความต้องการในด้านต่างๆ ของนักเรียน 2. เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงโครงการแนะแนวและหลักสูตรของโรงเรียน 3. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน ในการผลิตนักศึกษา เพื่อที่จะได้ตรงกับความต้องการของชุมชนต่อไป 4. เพื่อศึกษาว่าผู้ที่สำเร็จออกไปแล้วประสบความสำเร็จการทำงานหรือไม่เพียงใด 5. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี 6. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิจัยในการแนะแนวต่อไป

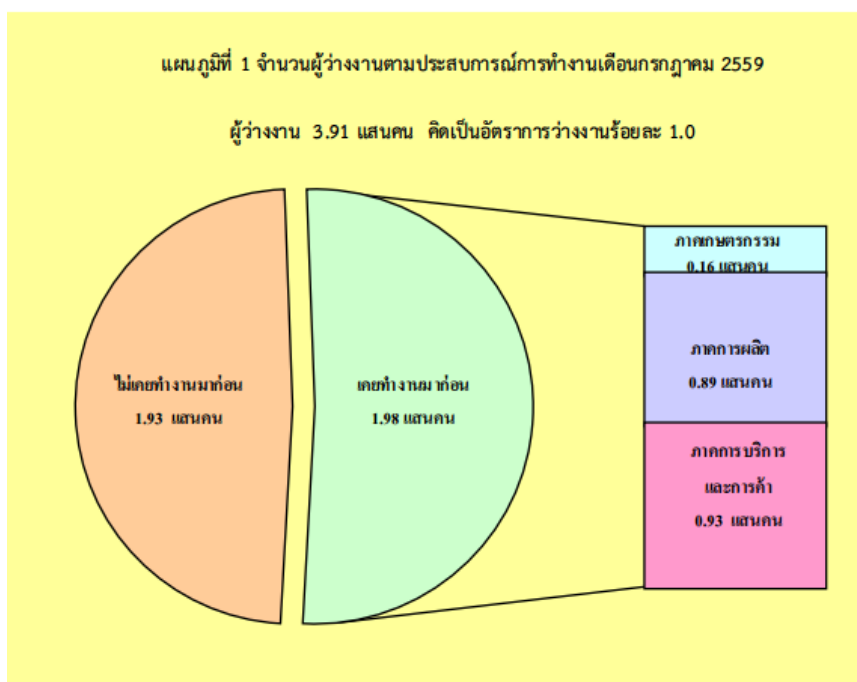
Schetzer and Stone (1981) ได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการติดตามผล ทำให้ทราบ ข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปประกอบอาชีพ หรือไปศึกษาต่อ ตลอดจนแนวคิดในการจัดการเรียน การสอน

อุษณีย์ เย็นสบาย (2533) ได้สรุปว่าการติดตามผลมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผล ความสามารถในการดำรงชีวิต และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติข้อคิดเห็นต่างๆที่มีต่อการจัดการศึกษาที่สถาบันการศึกษาได้จัดว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่ ดังนั้นการติดตามผล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าผู้สำเร็จการศึกษาเมื่อออกไปสู่สังคมแล้วจะ สามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด โดยทำให้ทราบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ ตลอดจนข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่

สถานการณ์การว่างงาน และความต้องการแรงงาน

1. สถานการณ์การว่างงาน

1.1 ผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ทำการสำรวจในเดือนกรกฎาคม 2559 พบว่ามีกำลังแรงงานประมาณ 38.84 ล้านคน เป็นผู้มีงานทำ 38.40 ล้านคน ผู้ว่างงานจำนวน 3.91 แสนคน (คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.0) และผู้รอฤดูกาล 5.3 หมื่นคน เมื่อพิจารณาผู้ว่างงานจากประสบการณ์การทำงาน พบว่าเป็นผู้ที่ไม่เคยทำงานมาก่อน 1.93 แสนคน และเคยทำงานมาก่อน 1.98 แสนคน ในจำนวนผู้ที่เคยทำงานมาก่อน เคยทำงานอยู่ในภาคการบริการ และการค้ามากที่สุด จำนวน 0.93 แสนคน รองลงมาอยู่ในภาคการผลิต 0.89 แสนคน และภาคเกษตรกรรมน้อยที่สุด จำนวน 0.16 แสนคน

ภาพ 3 แสดงจำนวนผู้ว่างงานตามประเภทการทำงานเดือนกรกฎาคม 2559

1.2 สถิติอัตราการว่างงานรายเดือน ปี 2556-2559

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2554 - 2558) พบว่า อัตราการว่างงานจะสูงในช่วงต้นปีและลดลงในช่วงปลายปี เนื่องจากปัจจัยของฤดูกาลที่ส่งผลกระทบต่อผู้มีงานทำในภาคเกษตรซึ่งมีสัดส่วนผู้มีงานทำเฉลี่ยใน 5 ปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 36.22 โดยในช่วงต้นปีเป็นช่วงนอกฤดูการเกษตรทำให้มีผู้ว่างงานจากภาคเกษตรเพิ่มขึ้นสำหรับเดือนกรกฎาคม 2559 สำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานผลการสำรวจภาวะการทำงาน ของประชากร พบว่า อัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 1.01 เท่ากับเดือนที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของผู้ว่างงานพบว่า ผู้ว่างงานที่มาจากภาคการผลิตเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน มากที่สุดจำนวน 24,530 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 38.16 เป็นผลจากการปรับลดกำลังการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ประกอบกับการลงทุนของภาคเอกชนยังคงชะลอตัว และการอุปโภคบริโภคของภาคเอกชนยังไม่ฟื้นตัว ขณะที่ผู้ว่างงานที่มาจากภาคการเกษตรลดลงจากเดือนก่อนจำนวน 2,400 คน หรือลดลงร้อยละ 12.88 เนื่องมาจากเป็นช่วงฤดูการเกษตร ในขณะที่ผู้ว่างงานที่มาจากภาคบริการเพิ่มขึ้น จากเดือนก่อนเพียงเล็กน้อย อยู่ที่ร้อยละ 1.55 โดยภาวะการท่องเที่ยวยังคงขยายตัวได้ดี ตัวเลขนักท่องเที่ยว จากกรมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวเดือนกรกฎาคมเพิ่มขึ้นจากเดือนมิถุนายนจำนวน 513,031คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 21.08

จำนวนและอัตราการว่างงานรายเดือน
เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2556 - 2559

ปี		หน่วย:แสนคน/อัตราร้อยละ												
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ยทั้งปี
2556	แสนคน	2.8	2.4	2.8	3.3	3.0	2.3	3.6	3.2	2.7	2.4	2.7	2.6	2.8
	ร้อยละ	0.7	0.6	0.7	0.9	0.8	0.6	0.9	0.8	0.7	0.6	0.7	0.7	0.7
2557	แสนคน	3.6	3.3	3.4	3.4	3.6	4.5	3.8	2.9	3.1	2.9	2.1	2.2	3.2
	ร้อยละ	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.1	1.0	0.7	0.8	0.8	0.5	0.6	0.8
2558	แสนคน	4.0	3.2	3.8	3.2	3.5	3.2	3.9	3.8	3.0	3.3	3.5	2.6	3.4
	ร้อยละ	1.1	0.8	1.0	0.9	0.9	0.8	1.0	1.0	0.8	0.9	0.9	0.7	0.9
2559	แสนคน	3.4	3.4	4.0	3.9	4.5	3.9	3.9						3.9
	ร้อยละ	0.9	0.9	1.0	1.0	1.2	1.0	1.0						1.0

แผนภูมิที่ 2 อัตราการว่างงานรายเดือน เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2556 - 2559

ภาพ 4 แสดงจำนวนผู้ว่างงานตามประสบการณ์การทำงานเดือนกรกฎาคม 2559

2. ความต้องการแรงงาน ผู้สมัครงาน และการบรรจุงาน

กรมการจัดหางานได้รับแจ้งความต้องการแรงงาน (ตำแหน่งงานว่าง) จากนายจ้าง/สถานประกอบการเดือนกรกฎาคม 2559 จำนวน 33,104 อัตรา มีผู้สมัครงาน 9,544 คน และบรรจุงานได้ 27,126 คน

ตาราง ความต้องการแรงงาน บรรจุงาน ปี 2559

ประเภทข้อมูล	ปี 2559						
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม
ความต้องการแรงงาน (อัตรา)	39,984	43,019	41,588	41,117	38,806	36,788	33,104
ผู้สมัครงาน (คน)	42,581	44,726	48,196	46,939	51,509	15,491	9,544
การบรรจุงาน (คน)	30,956	30,436	34,836	30,711	33,589	33,546	27,126

หมายเหตุ : ตั้งแต่เดือนมิถุนายน มีการปรับเปลี่ยนระบบสารสนเทศที่ใช้งานจากระบบสารสนเทศการจัดการหางานในประเทศกรณีว่างงานซึ่งให้บริการโดยเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานเท่านั้น

ภาพ 5 แสดงความต้องการแรงงาน บรรจุงาน ปี 2559

อุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต 16,934 อัตรา รองลงมาคือ การขายส่ง การขายปลีก ซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์ 7,103 อัตรา ที่פקแรมและบริการด้านอาหาร 1,639 อัตรา กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน 1,597 อัตราการก่อสร้าง 1,220

อัตรา อาชีพที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุดคือ อาชีพงานพื้นฐาน (แรงงานทั่วไป, แรงงานด้านการผลิต) 13,079 อัตรา รองลงมาคือ พนักงานบริการ พนักงานขาย 5,397 อัตรา เสมียน เจ้าหน้าที่ 4,232 อัตรา ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง 3,938 อัตรา ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ 2,237 อัตรา

ตำแหน่งที่นายจ้าง/สถานประกอบการต้องการแรงงานมาก 10 อันดับแรก

1. แรงงานทั่วไป
2. แรงงานด้านการผลิต
3. พนักงานขาย/ผู้นำเสนอสินค้า
4. พนักงานธุรการ
5. พนักงานขายของหน้าร้าน
6. ผู้ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์
7. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการขาย
8. พนักงานขับรถยนต์
9. พนักงานบริการลูกค้า
10. พนักงานบัญชี

ความต้องการแรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลาง กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ร้อยละ 67.57 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 11.55 ภาคเหนือ ร้อยละ 10.98 และภาคใต้ ร้อยละ 9.90

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทยมีความสำคัญอย่างไร

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทย มีความสำคัญด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ (1) ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่อการอุดมศึกษา ในประเด็นการบริการการศึกษาข้ามพรมแดน และการเคลื่อนย้ายนักศึกษา และบัณฑิตอันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียนและ (2) สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่า สามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ (สกอ., 2553) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 - 2561) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับและประเภทการศึกษาเป็นเป้าหมายหลักข้อหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) (สกศ., 2551) ที่ให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศสำหรับหลักการและเหตุผลของการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตในประเทศไทย

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตาม TQF ที่ สำนักงานคณะกรรมการ (สกอ.) กำหนด

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

สาระตามข้อ 4.3 ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ โดยในระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องกำหนดเป้าหมายและดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม และจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

2. ความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3. ทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพนักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

คุณสมบัติของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ

คุณลักษณะของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ ดังนี้

Friendjob (2553: <http://www.friendjob.com/tip/73.php>) ได้เสนอทักษะที่นายจ้างต้องการ 6 ทักษะ ดังต่อไปนี้ คือ

1. มีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
3. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
4. มีความสามารถในการคิดริเริ่ม
5. มีความสามารถในการบริหารจัดการ
6. มีความสามารถในการปรับตัว

ezyjob.com (2553: <http://www.ezyjob.com>.) ได้เสนอเคล็ดลับให้นักศึกษาจบใหม่ที่นายจ้างต้องการ 9 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีประสบการณ์ทำงาน
2. สามารถเข้าใจ ประเมินปัญหา แก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และรวดเร็ว
3. สามารถกำหนด และวางแผนการจัดการ ดำเนินงานของตนเองได้อย่างมีระบบ และรู้จักการแบ่งเวลาในการทำงาน
4. มีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา ไม่ใช่ทำตามทุกคำสั่งเท่านั้น
5. ยอมรับหลักการของการเปลี่ยนแปลง
6. ยอมรับการตัดสินใจของผู้อื่น และให้ความร่วมมือในการทำงาน
7. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำวิธีการใหม่ ๆ มาทำให้เกิดประโยชน์
8. ความเป็นผู้นำ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความสามัคคีในกลุ่ม มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถบริหารลูกน้องของตนเองได้
9. กล้าแสดงความคิดเห็น สื่อข้อความได้ชัดเจน กระชับและมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาอังกฤษพูดกันรู้เรื่อง อ่านเขียนจดหมายภาษาอังกฤษได้พอสมควร

jobpub.com(2553: <http://www.jobpub.com/articles/showarticle.asp?id=2648>) ได้เสนอทักษะที่นายจ้างต้องการ 9 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์
2. ทักษะในการจัดการจัดเก็บข้อมูล
3. ทักษะการดูแลแก้ไขเครื่องใช้สำนักงาน
4. ทักษะทางด้านการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน
5. ทักษะเชิงคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
6. ทักษะด้านการบริหารธุรกิจ

7. ทักษะภาษาต่างประเทศ
8. ทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรม
9. ทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

JobEnter(2553: <http://songklajob.makewebeasy.com>

/content) ได้เสนอเคล็ดลับการทำงานว่า คุณสมบัติที่นายจ้างต้องการประกอบด้วย 7 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ความสามารถและประสบการณ์
2. บุคลิกภาพที่เหมาะสม ได้แก่ ความเป็นผู้ใหญ่ การเรียนรู้และยอมรับข้อจำกัดของตัวเอง การมีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน ความรับผิดชอบสูง
3. การรักษาคุณภาพของอารมณ์
4. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. ความสามารถในการสู้งานหนัก และเผชิญกับอุปสรรคได้อย่างมั่นใจ
6. ความซื่อสัตย์ และความจริงใจต่อตนเอง/องค์กร/งานในหน้าที่และเพื่อนร่วมงาน
7. การรักษาระเบียบวินัย

10 อันดับสาขาปริญญาตรี ที่นายจ้างต้องการมากที่สุดในปี 2017

The National Association of Colleges and Employers (NACE) ได้ทำการสำรวจข้อมูลถึงความต้องการของนายจ้างในต่างประเทศกว่า 86 บริษัท และได้สอบถามเกี่ยวกับวิชาเอกหรือสาขาปริญญาที่พวกเขาต้องการจะจ้างงานในปี 2017 จากบริษัทที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทั่วโลกสำหรับสาขาวิชาเอกที่นายจ้างต้องการมาก สรุปได้ดังนี้ (<http://campus.campus-star.com/variety/23119.html>)

1. อันดับที่ 10 เศรษฐศาสตร์ (economics) โดยคิดเป็น 38.9% ของทั้งหมดที่ได้ทำการสำรวจสำหรับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีความจำเป็นและสำคัญมากตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. อันดับที่ 9 วิศวกรรมไฟฟ้า (electrical engineering) สำหรับสายงานด้านวิศวกรรมไฟฟ้าเมื่อเรียนจบออกมาแล้ว สามารถทำงานได้หลากหลายสายงานด้วยกัน เช่น วิศวกรควบคุมการออกอากาศ, วิศวกรควบคุมอุปกรณ์ ฯลฯ โดยสายงานหลักของสาขานี้จะเน้นอยู่ที่ สายงานด้านยานยนต์, อวกาศ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, เครื่องมือแพทย์, เครื่องมือสื่อสาร และอุตสาหกรรมการผลิต เป็นต้น

3. อันดับที่ 8 โลจิสติกส์และซัพพลายเชน (logistics/ supply chain) โลกแห่งการแข่งขันทางธุรกิจไม่ใช่เพียงแต่มีการดำเนินงานให้เกิดการซื้อขายและบริการเท่านั้น แต่ต้องเข้าใจในเรื่องของการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้อยู่รอดท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ได้ดีกว่าคู่แข่งอื่นอีกด้วย

4.อันดับที่ 7 สารสนเทศศาสตร์ (information science & system) วิทยาการสารสนเทศ หรือ information science เป็นการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีสารสนเทศ ตั้งแต่การรับรู้ การทำความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การเก็บ การค้นคืน และการสื่อสารสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ในการศึกษาด้านวิทยาการสารสนเทศนั้น มีความจำเป็นต้องศึกษาวิชาในสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วย เนื่องจากใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำหรับประมวลผลสารสนเทศ

5.อันดับที่ 6 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (management information & systems: mis) ปัจจุบันธุรกิจต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อสร้าง mis ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจและขีดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารในยุคปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น

6.อันดับที่ 5 วิศวกรรมเครื่องกล (mechanical engineering) สาขาฮิตตลอดกาลคงจะหนีไม่พ้นหลักสูตรด้านวิศวกรรมศาสตร์ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะ วิศวกรรมเครื่องกลที่นายจ้างต้องการตัวมากที่สุดอีกสาขาหนึ่ง คิดเป็น 48.6% เมื่อเรียนจบไปแล้ว สามารถเลือกทำงานในสายวิศวกรรมได้หลากหลายด้าน

7.อันดับที่ 4 วิทยาการคอมพิวเตอร์ หรือ วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (computer science) คิดเป็น 50.7% ผู้ที่จบปริญญาสาขาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ จะมีความรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับอาชีพมากมาย เช่น วิศวกรซอฟต์แวร์, โปรแกรมเมอร์, นักพัฒนาเว็บไซต์ และคอมพิวเตอร์กราฟฟิคดีไซน์ เป็นต้น

8.อันดับที่ 3 บริหารธุรกิจ (business administration/ management) เรื่องของการเงินและการบริหารธุรกิจ เป็นอีกหนึ่งสาขาวิชาที่นายจ้างต้องการจ้างงานมากที่สุด ในการประกอบธุรกิจนั้นเรื่องของการบริหารงานจัดว่าสำคัญมาก

9.อันดับที่ 2 บัญชี (accounting) คิดเป็น 59.7% ของทั้งหมด ยังคงเป็นสาขายอดนิยมที่การันตีได้ว่าจบแล้วมีงานทำอย่างแน่นอน เพราะว่าการทำธุรกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารธุรกิจ การจัดการ การประกอบกิจการไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ก็ต้องใช้บุคลากรทางด้านบัญชีทั้งสิ้น

10. อันดับที่ 1 การเงิน (finance) การบริหารและจัดการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือหัวใจสำคัญของสาขาวิชาการเงิน (finance) เรียนจบมาแล้วก็สามารถไปทำงานได้หลายด้าน ทั้งโบรกเกอร์, งานธนาคาร หรือบริษัททั่วไป นายจ้างและบริษัทต่างๆ ย่อมต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยบริหารองค์กร จึงไม่น่าแปลกใจเลยที่สาขาวิชาการเงิน จะเป็นสาขาฮอตติดอยู่ในอันดับที่ 1 จากผลสำรวจที่คิดเป็น 60.4% ของทั้งหมด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิไล ตั้งจิตสมคิด และคณะ (2553) ได้ศึกษาการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2552-2553 ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 82.46) ส่วนใหญ่ทำงานพนักงานบริษัท/องค์การธุรกิจเอกชน (ร้อยละ 68.12) มีงานทำก่อนเข้าศึกษา (ร้อยละ 63.21) และลักษณะงานที่ทำตรง/มีความสัมพันธ์/เกี่ยวข้องกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 81.98) ทำงานด้านบริหารจัดการมากที่สุด (ร้อยละ 33.49) รองลงมาคืองานด้านบริการ (ร้อยละ 19.78) และด้านอุตสาหกรรม (ร้อยละ 13.44) บัณฑิตมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,642 บาท คณะวิทยาการจัดการมีรายได้เฉลี่ยมากที่สุด 16,626 บาท รองลงมาคือคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีรายได้เฉลี่ย 15,923 บาท

พรศิริ กองนวลและคณะ (2554) ได้ศึกษาการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2553-2554 ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 3,614 คน พบว่าเป็นบัณฑิตจากคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด (ร้อยละ 75.87) รองลงมาคือคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 14.80 และ 8.33 ตามลำดับ) และคณะครุศาสตร์น้อยที่สุด (ร้อยละ 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาภาคพิเศษ (ร้อยละ 71.69) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง/เทียบโอน) (ร้อยละ 70.95) มีงานทำและไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 82.46) ส่วนใหญ่ทำงานพนักงานบริษัท/องค์การธุรกิจเอกชน (ร้อยละ 68.12) มีงานทำก่อนเข้าศึกษา (ร้อยละ 63.21) และลักษณะงานที่ทำตรง/มีความสัมพันธ์/เกี่ยวข้องกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 81.98) บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยภาพรวมเกี่ยวกับความพึงพอใจของบัณฑิตต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของบัณฑิตต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นรายด้าน พบว่าบัณฑิตมีความพึงพอใจเกี่ยวกับด้านอาจารย์ผู้สอน (ค่าเฉลี่ย 3.94) รองลงมาคือด้านการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.88) ส่วนด้านสื่อ/เอกสาร และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน และด้านสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.60 เท่ากัน)

สถาบันวิจัยและพัฒนา (2555) วิจัยการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2554-2555 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ สภาพการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2554-2555 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ (1) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (2) ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) แบบติดตามผู้สำเร็จการศึกษ (2) ประเด็นสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต (3) ประเด็นการสนทนากลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้ (1) การตอบแบบสอบถามผ่านระบบสารสนเทศ (2) การสัมภาษณ์ (3) การสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา มีดังนี้

1. ภาวะการมีงานทำและสภาพการปฏิบัติงาน พบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีจำนวน 3,748 คน จาก คณะวิทยาการจัดการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.48 รองลงมาคือคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.35 และ 1.49 ตามลำดับ ส่วนใหญ่การศึกษาภาคพิเศษคิดเป็นร้อยละ 74.92 และเรียนหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง/เทียบโอน) คิดเป็นร้อยละ 72.60 มีงานทำคิดเป็นร้อยละ 88.87 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 19,596 บาท มีงานทำก่อน เข้าศึกษาคิดเป็นร้อยละ 65.09 และลักษณะงานที่ทำตรง/มีความสัมพันธ์/เกี่ยวข้องกับสาขาที่สำเร็จ การศึกษาคิดเป็นร้อยละ 77.90 ทำงานด้านบริหารจัดการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.42 กำลังศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 2.35

มีความเห็นควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ อบรมมาคือด้านภาษาต่างประเทศ และ ด้านการฝึกปฏิบัติจริง และต้องการให้มหาวิทยาลัยให้บริการหลังสำเร็จการศึกษาด้านข้อมูล มีความพึงพอใจต่อมหาวิทยาลัยโดยรวมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนในระดับมากค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมาคือด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05

2. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับ ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ และจิตวิทยาในการทำงาน และต้องการให้มหาวิทยาลัยอบรมความรู้ต่างๆ เช่น ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารการทำงานและในชีวิตประจำวัน ทักษะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทักษะการค้นและประเมินสารสนเทศ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมก่อนทำงาน

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่าส่วนใหญ่ผู้สำเร็จการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่หน่วยงานต้องการ และมีลักษณะเด่น คือ มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีความพร้อมและตั้งใจในการทำงาน รู้จักแบ่งเวลา เรียนรู้งาน ได้ดี มีความเป็นผู้นำ ชยัน มีความเพียรพยายาม ปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ควรมีการพัฒนาในเชิงวิชาการ ได้แก่ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานตามสายงานการวิเคราะห์งาน งานสารบรรณ ทักษะทางคอมพิวเตอร์ และภาษาต่างประเทศ เช่น อังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ในเชิงคุณลักษณะ ได้แก่ ด้านการวางตัว ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ความตรงต่อเวลา การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการกล้าแสดงออก

มหาวิทยาลัยศิลปากร (2556) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจภาวะการมีงานทำและความพึงพอใจของผู้จ้างงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต รวมถึงปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนปัจจัย ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาของคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการศึกษาศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา ปรากฏว่าบัณฑิตที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่เป็นสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รองลงมาคือสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปตามลำดับ สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า มหาบัณฑิตที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระ

ส่วนใหญ่เป็น สาขาวิชาการประกอบการ รองลงมาคือ การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน และสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ตามลำดับ ในขณะที่ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาบัณฑิตและ บัณฑิตศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม ด้านทักษะทาง ปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบรวมถึงด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ และผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (2556) ได้ศึกษาความ พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ปีการศึกษา 2556 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อ การปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2556 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความพึงพอใจต่อการใช้บัณฑิต ที่มีต่อด้าน คุณธรรม จริยธรรม มีคะแนนเฉลี่ยระดับมาก (ร้อยละ 4.41) ด้านด้านความรู้ของบัณฑิตโดยรวม ระดับ มาก (ร้อยละ 4.50) ด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยรวม ระดับมาก (ร้อยละ 4.41) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราช ภัฏสงขลาโดยรวม ระดับมาก (ร้อยละ 4.48) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยรวม ระดับมาก (ร้อยละ 4.41) ผู้ใช้บัณฑิตมีความ พึงพอใจในด้านเป็นคนดีของผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยรวม ระดับมาก (ร้อยละ 4.60) ด้านมีทักษะชีวิตของผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยรวม ระดับมาก (ร้อยละ 4.43) และด้านมีจิตสาธารณะของผลการ พัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยรวม ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 4.48)

สุบิน ยุระรัช (2556) การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทยสู่อาเซียนมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ (1) เพื่อ อธิบายสภาพการพัฒนาบัณฑิตและการวัดคุณภาพบัณฑิตในประเทศไทย และ (2) เพื่อให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตไทยให้มีคุณภาพระดับอาเซียนผลการสังเคราะห์และวิเคราะห์ เอกสาร พบว่า (1) คุณภาพของบัณฑิตไทยมีความแตกต่างกันไปตามประกาศกระทรวงแต่ละฉบับ แผนพัฒนาการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และองค์กรประเมินแต่ละแห่ง โดยสรุป คุณภาพบัณฑิตไทยวัด ได้ 3 มิติคือ คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติคุณภาพบัณฑิตตาม มาตรฐานการอุดมศึกษา และคุณภาพบัณฑิตตามตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตของหน่วยงานต้นสังกัดและ องค์กรประเมิน และ (2) การพัฒนาบัณฑิตไทยให้มีคุณภาพในระดับอาเซียนเพื่อรองรับการรวมตัวเป็น ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จะต้องพิจารณาใน 2 ประเด็น คือ อาชีพ และคุณลักษณะของบัณฑิต ที่อาเซียนคาดหวัง โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่ใช้งานได้ ไม่ว่าจะทักษะการ ฟัง พูด อ่าน หรือเขียน เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการของอาเซียนที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการ ติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิก

สุมิตรา ด้านพาณิชย์ (2559) ได้ศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2556-2557 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลส่วนตัวผู้ปฏิบัติงานประจำระหว่างศึกษา ระหว่างการสมัครงานและระหว่างการทำงานหลังสำเร็จการศึกษาของมหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2556 – 2557 2) ศึกษาความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของตนเอง 3) ศึกษาความคิดเห็นข้อเสนอแนะของมหาบัณฑิตในด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ด้านการให้บริการและการจัดการงานบัณฑิตศึกษา 4) ศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้จ้างงาน/ ผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อคุณลักษณะในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต 5) ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้จ้างงาน/ ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตในด้านความต้องการรับมหาบัณฑิตเข้าทำงาน ในด้านคุณสมบัติเด่น ข้อควรพัฒนาของมหาบัณฑิต การพัฒนาตนเองของมหาบัณฑิตภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงและพัฒนามหาบัณฑิต